

LISA 1. Küsimustik koos nõusoleku vormiga.

Küsimustik koos nõusoleku vormiga kuvatakse vaid 18+ aastastele valimisse kuuluvatele inimestele

Järgmine osa koosneb kuuest küsimusest. Seal soovime küsida sinu seksuaalse sättumuse, sooidentiteedi ja religioosse kuuluvuse ning töökohal ja tööotsingutel tajutud diskrimineerimise kohta. Vastused neile küsimustele aitavad meil mõista erinevate vähemusrühmadesse kuuluvate inimeste vajadusi ja kogemusi Eestis. Selle abil saame paremini luua riigi teenuseid, mis loovad kõikidele inimestele võrdsemad võimalused ja kaitse meie ühiskonnas. Tegemist on eraldiseisva uuringuga, mille raames töötlevad järgnevalt antud vastuseid koos eelnevalt Eesti Sotsiaaluuringu raames antud andmetega (eelnevatele küsimustele antud vastused ja registrist päritud andmed) Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ning Sotsiaalministeerium. Uuring viiakse läbi isikuandmete kaitse seaduse § 6 lõike 5 alusel ning isikuandmete kaitse seaduses sätestatud tingimusi on kontrollinud Andmekaitse Inspeksioon.

Kas olete valmis vastama veel kuuele küsimusele (teie seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi, religioosse kuuluvuse ning töökohal ja tööotsingutel tajutud diskrimineerimise kohta) ning annate nõusoleku nende analüüsimiseks koos ESU uuringu andmetega?

1. Jah -> *küsimus 1*
2. Ei -> *küsimusi 1-6 ei küsita*

Oma nõusoleku saate igal ajal tagasi võtta, teavitades sellest kirjalikult uuringu läbiviijat. Täpsemat infot uuringu sisu, nõusoleku tagasivõtmise ja andmesubjekti teiste õiguste kohta saate Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kodulehel SIIN (vt lisa 3).

1. Milline järgnevatest sõnadest kirjeldab praegu enim sinu soolist identiteeti?

Sooline identiteet on osa inimese minapildist. See kirjeldab, kuidas inimene enda soolist olemist sisemiselt kogeb, tunnetab ja mõtestab.

1. Naine
2. Mees
3. Mittebinaarne (*Mittebinaarne inimene kogeb enda sugu väljaspool kaksikjaotust mees-naine*)
4. Ei soovi vastata

2. Millised järgnevatest sõnadest kirjeldavad praegu enim sinu seksuaalset sättumust?

Seksuaalne sättumus on inimese võime tunda romantilist ja seksuaalset külgetõmmet ning luua intiimseid ja seksuaalseid suhteid endaga samast või erinevast soost inimestega.

1. **Hetero** (*Heteroseksuaalne inimene tunneb romantilist ja/või seksuaalset tõmmet endaga erinevast soost inimeste poole*)
2. **Lesbi** (*Lesbi on naine või mittebinaarne inimene, kes tunneb romantilist ja/või seksuaalset tõmmet naiste poole*)
3. **Gei** (*Gei on mees või mittebinaarne inimene, kes tunneb romantilist ja/või seksuaalset tõmmet meeste poole*)
4. **Bi** (*Biseksuaalne inimene tunneb romantilist ja/või seksuaalset tõmmet endaga samast ja endaga erinevast soost inimeste poole.*)

5. **Panoseksuaalne** (*Panoseksuaalne on inimene, kelle romantilist ja/või seksuaalset külgetõmmet sugu ei mõjuta ja võib seega tunda seda igast soost inimeste poole*)
6. **Aoseksuaalne** (*Aoseksuaalne inimene ei tunne seksuaalset tõmmet teiste inimeste poole või tunneb seda harva, vähesel määral või ainult teatud tingimustel*)
7. **Muu**
8. Ei soovi vastata

3. Kas sõnad transsooline või intersooline kirjeldavad sind?

1. Ei
2. Jah, **transsooline** (*Transsoolise inimese sooline identiteet erineb talle sünnil määratud soost. Sooline identiteet kirjeldab, kuidas inimene enda soolist olemist sisemiselt kogeb, tunnetab ja mõtestab.*)
3. Jah, **intersooline** (*Intersooline inimene on sündinud füüsiliste, hormonaalsete või geneetiliste sootunnustega, mis ei vasta normidele, mida peetakse meeste ja naiste kehale omaseks).*
4. Pole kindel või ei soovi vastata

4. Palun märkige alljärgnevas loetelus religioon (usk), mida peate omaks.

1. Ei pea omaks ühtegi religiooni (usku)
2. Õigeusk
3. Luterlus
4. Katoliiklus
5. Baptism
6. Jehoova tunnistaja
7. Muu kristlik usuvool (sh vabakogudused, nelipühilus, metodism jt)
8. Islam
9. Judaism
10. Muu mittekristlik usund (sh maausk, budism, hinduism jt)
11. Ei soovi vastata

5. Kas Te olete viimase 12 kuu jooksul tundnud ennast kasvõi ühel korral diskrimineerituna töökohas või tööotsingute ajal?

Diskrimineerimine on samas või sarnases olukorras (nt tööle võtmine, töötasu määramine, ülesannete andmine) ühe inimese või inimrühma halvem kohtlemine või ebasoodsamasse olukorda panemine ainuüksi seetõttu, et nad kuuluvad või neid arvatakse kuuluvat teatud inimrühma.

1. Ei
2. Jah -> küsimus 6
3. Ei ole töötanud või tööd otsinud
4. Pole kindel või ei soovi vastata

6. Mis põhjusel Te peamiselt tundsate end diskrimineerituna?

1. **Vanus** (*Ebasoodsamasse olukorda panemine võib olla nt edutamiseks teadmiste ja oskuste asemel selliste staažinõuete kehtestamine, mida noorematel on võimatu täita.*)
2. **Sugu** (*Ebasoodsamasse olukorda panemine võib olla nt edutamiseks teadmiste ja oskuste asemel pikaajalise katkematu töötamise nõue (naiste puhul võivad sagedasemalt tulla töötamisse pausid seoses laste saamisega).*)

3. **Puue või pikaajaline haigus** (*Ebasoodsamasse olukorda panemine võib olla nt koosolekute korraldamine ainult sellises kohas, kuhu ratastooliga töötaja ei pääse.*)
4. **Rahvus või emakeel** (*Halvem kohtlemine võib olla nt arenguvõimaluste või koolitamiste mitte pakkumine teist emakeelt kõnelevale töötajale olenemata nende eestikeele oskusest.*)
5. **Religioon või usk** (*Halvem kohtlemine võib olla nt töötajatel religioosse sümbolika kandmise keelamine.*)
6. **Seksuaalne sättumus** (*Halvem kohtlemine võib olla nt LGBT+ inimeste kõrvale jätmine meeskonnaüritustest eeldusel, et töötaja seksuaalne sättumus võib põhjustada konflikte.*)
7. **Lapsevanemaks olemine** (*Halvem kohtlemine võib olla nt lapsevanematele vaid vähemmahukamate projektide andmine eeldusel, et neil ei ole võimalik laste hooldamisele kuluva aja tõttu võimalik suuremahulisi tööülesandeid õigeaegselt täita.*)
8. Muu
9. Pole kindel või ei soovi vastata